

In gesprek met rolmodel en pionier Joyce Sylvester, DAMN, HONEY

ML Dag rolmodellen en pioniers in spé - of misschien ben je gewoon al een rolmodel of een pionier en dan ben je ook gewoon: welkom bij DAMN HONEY

INTRO DAMN, HONEY

NYD De podcast over shit waar je als vrouw van deze tijd mee moet dealen

ML Zeg Nyd, wat brengt ons hier, zomaar op een doordeweeks dinsdag?

NYD Ja, iets leuks! Namelijk: een extra aflevering die we maken in samenwerking met de Ribbius Peletier Penning waarin we praten met een rolmodel en pionier

ML De Ribbius Peletier Penning, de Ribbius Peletier Penning, hmmm fris mijn geheugen en dat van onze luisteraars even op

NYD Ik ga het jullie vertellen, De ribbius peletier penning is een prijs die jaarlijks wordt uitgereikt aan een vrouw die zich inzet voor vrouwen in de Noord-Hollandse politiek. Eerder werd-ie gewonnen door Devika Partiman - oprichter van Stem op een Vrouw - de keer daarna werd-ie gewonnen door Manja van der Weit - die het initiatief 'Vrouwen in de Purmerendse Politiek' opzette, VIPPS, met dubbel P - en vorig jaar door Sylvana Simons. De jury zei over haar: 'een voorbeeld voor de volgende generatie vrouwen die zich publiekelijk uitspreekt over de combinatie van seksisme en racisme, waardoor ze sociale onveiligheid in de politiek bespreekbaar maakt'.

ML En nog altijd zijn er veeeeeeeeeeel mannen, vooral witte mannen, die aan het roer staan van de politiek, niet alleen op landelijk niveau maar ook op lokaal niveau.

NYD Ja, en dat moet natuurlijk anders, en dat vind de penning ook. En natuurlijk niet alleen qua man-vrouw verdeling, maar überhaupt qua representatie, maar de penning richt zich dus voornamelijk op vrouwen en op 17 juni gaan ze weer iemand in het zonnetje zetten die zich hiervoor inzet. Het leuke is: je kunt daar zelf iemand voor opgeven, dat kan tot en met 15 mei, dus ken jij iemand die een rolmodel is voor veel vrouwen ennnn zich inzet voor de positie van vrouwen in de Noord-Hollandse politiek, MELD JE KANDIDAAT AAN. Dat kan dan weer via

www.penning.noord-holland.nl. Zet ik ook gewoon even in de shownotes

ML En doe het snel dus, want je hebt maar tot 15 mei. Euh, je kunt ook zelf zo iemand worden en dan kun je volgend jaar kans maken om de Penning te winnen

NYD Dat zou toch geweldig zijn. Nou, zometeen gaan we dus met iemand heel bijzonder spreken. We gaan digitaal inbellen met Joyce Sylvester. Zij is een van de juryleden van de penning en zelf een rolmodel en pionier op politiek vlak. Haar CV is er dan ook een waar je U tegen zegt en waar je een boek over zou kunnen schrijven. Dus, dat deed ze dan ook maar, het heet: Bent ú de burgemeester?!?! En dat geeft al wat weg over haar politieke carrière, want ja, ze was inderdaad burgemeester, en wel de eerste zwarte vrouw die waarnemend burgemeester was.

ML En even voor de duidelijkheid, waarnemend burgemeester betekent hier niet: een maandje de stoel warm houden voor de 'echte' burgemeester en af en toe een lintje doorknippen.

NYD Met zo'n ambtsketting om

ML Ja precies, dat is het niet, we hebben het hier over het full blown takenpakket en alle verantwoordelijkheid die komt kijken bij het zijn van burgemeester en dat

jarenlang.

NYD Ja, eigenlijk ben je gewoon burgemeester

ML je bent gewoon burgemeester

NYD Ja en dat deed ze in Anna-Paulowna en in Naarden. Ook was ze namens de PvdA 12 jaar lid van de Eerste Kamer en afgelopen april werd ze benoemd tot de kersverse voorzitter van de Staatscommissie tegen Discriminatie en Racisme.

Tijdens haar carrière heeft ze zich altijd hard gemaakt voor diversiteit binnen de politiek, dat deed ze bijvoorbeeld door deel uit te maken van

kandidaatstellingscommissies en zich daar ook heel erg uit te spreken over

diversiteit, euh, en ze is bijvoorbeeld ook initiatiefnemer geweest van het

PvdA-netwerk Diversiteit.

ML Ze heeft zoveel gedaan. En wij zijn razend benieuwd: hoe gaat dat nou in z'n werk, zo'n politieke carrière? Hoe begin je, welke stappen maak je

NYD Hoe kom je in de Eerste Kamer terecht? Wat doet een mens daar nou precies?

ML Ja, wat zijn je taken? Waar loop je tegenaan, wat drijft je eigenlijk als je besluit 'ik ga de politiek in, ik ga de Eerste Kamer in' en hoe krijg je mensen om je heen zover om ook politiek actief te worden?

NYD Ja, want dat deed Joyce, of dat dóet Joyce, moet ik zeggen, allemaal.

ML Dus laten we de telefoon maar meteen aanzwengelen.

TUNE

NYD Dag hallo Joyce, welkom! Wat fijn dat je bij ons aan wilde schuiven!

ML hallo

JOY Ja, ik kon deze uitnodiging natuurlijk niet afslaan, laten we beginnen

ML Nou, wij vinden dat wel geweldig. We hebben dus net een poging gedaan jouw loopbaan te delen met de luisteraars, maar je hebt zo'n indrukwekkend carrièrepad, dat we lang niet alles genoemd hebben. Ik heb bijvoorbeeld niet eens verteld dat je ooit bent begonnen als verslaggever van bokswedstrijden in de jaren 80.

JOY jaaaa

NYD Ja, en wat ook nog niet voorbij is gekomen, is dat je tot voor kort substitueert als ombudsman was.

JOY Klopt

NYD Maar weetje, ik had zoiets, mensen moeten maar gewoon lekker dat boek van jou gaan lezen en dan kunnen ze helemaal mee in alle stappen die je gezet hebt in je carrière. En wat denk ik vooral heel belangrijk is om te weten voor de luisteraar, is dat je de weg geplaveid hebt voor veel andere vrouwen binnen de politiek en in het bijzonder voor vrouwen van kleur. En met deze aflevering hopen we weer een hele lading mensen enthousiast te maken om politiek actief te worden

ML Dus we gaan gewoon lekker praten met je, over hoe je dat nou allemaal gedaan hebt. En zo'n politiek pad, ik hoop ook dat het wat concreter wordt voor de mensen. Dus laten we bij het begin beginnen: wat voor jeugd heb je gehad?

JOY Ja, dat is eigenlijk wel een heel bijzondere vraag, want wat voor jeugd ik heb gehad... Ik ben eigenlijk best wel heel lang beschermd door mijn ouders. Ik heb drie zusjes ook nog, en onze ouders die waren geweldig trots op ons. Ze kwamen vanuit Suriname naar Nederland. Suriname was toen een kolonie. Mijn vader kwam naar Nederland omdat hij graag verder wilde leren op de technische school en mijn moeder kwam naar Nederland omdat zij leerlingverpleegster was en verder wilde leren. Mijn ouders hebben elkaar hier in Nederland ontmoet en eigenlijk ben ik de

oudste thuis en ben ik met de andere drie zusjes die ook nog kwamen heel beschermd opgevoed. Onze ouders waren heel trots op ons en die deden echt alles voor ons.

NYD En is het dan zo dat jij eigenlijk al op jonge leeftijd zoiets had van nou, die politiek dat, dat spreekt mij aan, daar wil ik wel iets mee.

JOY Nee, eigenlijk helemaal niet. Op een bepaalde leeftijd viel het mij wel op dat mijn ouders wel spraken over het onderwerp discriminatie, maar daarover spraken ze nog niet met ons, want later begreep ik van m'n ouders dat ze vonden dat we zo lang mogelijk moesten genieten van de mooie dingen in het leven en dat ze ons nog niet wilden confronteren met discriminatie, racisme, vooroordelen etcetera. Maar ja, je luistert natuurlijk ook naar gesprekken die je ouders voeren. Mijn moeder gingen solliciteren, zij heeft een Nederlandse achternaam, door de telefoon was alles koek en ei en toen ze daar ter plekke kwam, was de vacature ineens vervuld en toen was ze niet meer nodig. Dat soort dingen werd thuis bij ons besproken en langzaam begon bij mij iets te ontstaan van hé, d'r zijn verschillen tussen mensen. Niet alle mensen zijn gelijk. En toen ik eenmaal zelf op de lagere school na een hele goede toetsuitslag VMBO schooladvies kreeg, toen wist ik echt zeker dat er iets mis was in de samenleving

NYD Ja, ja, want jij scoorde heel hoog op de Cito en desondanks was het van.. nou, we weten niet of Joyce dat aankan.

JOY Nee precies, en ik had eigenlijk wel vanaf... ja, het waren toen klassen, hè, tegenwoordig heb je het over groepen, maar toen ik op de lagere school zat had je nog zes klassen en in de eerste klas had ik een goed rapport, tweede, derde, vierde, vijfde, zesde ook en ook een goede Citotoets dus. Het was eigenlijk structureel goed en tóch kreeg ik dat schooladvies wat ik niet wilde.

ML En wat heb je toen gedaan? Of wat hebben je ouders besloten?

JOY Nou, toen ik het hoorde dacht ik: ik kan naar de school van keuze. Ik wilde graag naar het vwo. Bij ons in de buurt stond een scholengemeenschap havo-vwo en toen ik de toetsuitslag hoorde dacht ik: YES!

NYD 't is gelukt

JOY Nu kan ik naar de school waar ik naartoe wil. Het is gewoon gelukt. Maar de meesters en de juffen zouden nog met de ouders bellen en ik zag aan het gezicht van mijn vader toen hij de telefoon ophing dat er iets heeeelemaal niet goed was. En mijn vader zei: je hebt vmbo-advies gekregen. Nou, toen ben ik naar m'n kamer gegaan, ik heb de deur dicht gesmeten en dan ben ik, denk ik, nou een dag ben ik daar binnen gebleven. En ik begon te vechten op school. Ik werd opstandig. Ik was zó boos en uiteindelijk hebben mijn ouders stoel gezegd van: nou, wij kennen ons kind niet zo, wat wil je precies? En ik zei: ik wil naar het vwo. En toen zijn mijn ouders zijn gaan praten op die school, of er toch niet de mogelijkheid was

ML Op die middelbare school zijn ze gaan praten? Of je daar niet heen kon? En dat is gelukt?

JOY Ja, en uiteindelijk hebben ze toen aangegeven dat ik de rapporten mocht komen laten zien en daar was die goede lijn ook in te traceren. Toen wilden ze met mij kennis maken, moest ik nog motiveren waarom ik naar het vwo wilde. Maar ik was elf jaar, ik was niet zo groot, ik vond het allemaal heel spannend en eng maar uiteindelijk is het gelukt.

NYD Maar in jouw nawoord schrijf je dat het voor jouw nichtjes en neefjes dat er, ja, nog steeds dit aan de hand is.

JOY Het is nog steeds aan de hand en het geldt niet alleen voor kinderen met kleur of kinderen van kleur, maar het geldt ook voor kinderen die bijvoorbeeld uit een arbeidersmilieu komen en bijvoorbeeld rechter willen worden. Het geldt voor veel kinderen die in de buitengebieden wonen, in de regio. Het geldt voor ja, kinderen die minder-valide zijn, kinderen uit grote gezinnen. Ik hoorde laatst iemand die zei: ik kreeg een slecht schooladvies - of ik wil niet zeggen slecht, maar een schooladvies wat niet bij mij paste, omdat ik uit een groot gezin kwam, en toen werd er gezegd: jullie hebben thuis toch geen plek om huiswerk te maken, dus heel veel vooroordelen krijgen kinderen nog steeds mee te maken

NYD Al die jaren later, nog steeds. En over jouw... over je familie. Wat voor wat voor vrouwen waren jouw voor moeders?

ML Ja, dat de vraag alleen al maakt mij heel erg blij. Als ik denk aan mijn moeder en mijn oma... mijn oma heb ik goed gekend. Háár moeder heb ik een paar keer mogen ontmoeten als we op vakantie gingen naar Suriname. Nou, die was echt súper streng, maar ook heel lief. Nou, en haar moeder kende ik dus... heb ik dus niet meer gekend. Maar alle vrouwen konden met een kleine beurs hele bijzondere dingen doen. We waren niet rijk, dus alle vrouwen in mijn familie zijn nooit rijk geweest, maar wel bijzonder creatief, streng en rechtvaardig.

ML Mooi! En wat weet je verder over je voorouders?

JOY Wat ik weet is dat in 1863 de slavernij is afgeschaft. Voor die tijd waren mijn voorouders in Suriname te werk gesteld op plantages. Nou, toen ik me dat realiseerde als kind was ik helemaal van slag, want ik kon me d'r niks bij voorstellen en mijn ouders zeiden dat het ook niet nodig was om daarover na te denken, omdat de tijd al lang voorbij is en dat het erom gaat wat je nú van je leven maakt en dat je eigenlijk je talenten en alles wat je wil kunt laten zien, en dat daarin de voorouders

ook voortleven. Dus dat vond ik wel een hele mooie gedachte waarop ik me ben gaan concenreren

NYD Ja, je schrijft ook dat je je realiseerde dat je niets anders te doen had 'dan mijn talenten te ontplooien, omdat ik wél de mogelijkheden had en wél in staat was om mijn leven in te richten zoals ik dat wilde', komt daar dan ook het politieke nog een beetje om de hoek kijken van oh, Ik kan dat doen, ik kan ook voor andere mensen opkomen, ik ga de politiek in.

JOY Nou ja, ik kan heel slecht tegen onrechtvaardigheid. Daar waar ik zie dat verschillen zijn, dat mensen, ja, geen gelijke kansen hebben. Daar kan ik me heel erg druk over maken. Het is mij heel jong gebeurd en ik wil niets liever dan dat het anderen niet gebeurt. Ja, en toen mijn moeder eenmaal huismeester werd van de burgemeesters van Thijn, Patijn en ook nog een klein stukje Cohen, toen begon ze al een beetje te stoppen met werken, en ik zag dat werk, toen dacht ik nou, als ik dat nou eens kan worden, dan kan ik ook het verschil maken.

ML Want je kreeg het werk wat de burgemeester deed, kreeg jij best wel van dichtbij mee, omdat je ouders woonden in het huis van de burgemeester, bij de burgemeester.

JOY Ja, dat klopt. Mijn moeder is denk ik zo'n vijftien jaar huismeester geweest en dan gaat het gezin met haar mee inwonen bij de burgemeester. Ik was al het huis uit op kamers. Mijn jongste zusje is wel meegegaan, die heeft daar ook een tijdje gewoond, maar als ik bij mijn ouders op bezoek was, kreeg ik natuurlijk héél veel mee van wat er in dat huis gebeurde, en ik realiseerde me ook door het handelen van die burgemeesters wat macht is. Wat het betekent als je zo'n functie hebt en dat jij degene bent die kan bepalen wat er gebeurt, en dat smaakte bij mij wel naar meer.

NYD Ja, je had er ook gesprekken over, toch met Ed van Thijn, over de inbewaringstelling als ik dat nu goed zeg?

JOY Klopt, dat is een maatregel waarbij iemand, ja eigenlijk gedwongen opgenomen kan worden, de psychiater heeft iemand nog niet gezien, maar de burgemeester kan beslissen dat het gebeurt. En ja, dat soort handelingen, dat kan je doen als je die positie hebt en ik begon daarover na te denken en geïnspireerd ook door hem, ben ik toen me verder gaan verdiepen in politicologie, bestuurskunde, want toen, op dat moment wist ik nog niet dat ik burgemeester zou worden, maar ik wilde wel verder onderzoek doen naar politiek en het openbaar bestuur.

NYD Dan de eerste kamer. Hoe komt een mens in de eerste kamer terecht? Hoe gaat zo iets ik heb daar echt werkelijk waar geen beeld bij.

JOY *lacht* Kijk, eigenlijk is dat ook niet zo heel erg ingewikkeld, want de Eerste Kamer is een hele andere kamer dan de Tweede Kamer. De Eerste Kamer is heel sterk inhoudelijk. Waar de Tweede Kamer 150 leden heeft, heeft de Eerste Kamer maar 75 leden. En eigenlijk hebben al die mensen toch wel een bepaalde kennis of kunde en in mijn situatie was ik net gepromoveerd op het onderwerp privatisering en privatisering was in die jaren een hot topic. De post moest geprivatiseerd worden, Schiphol stond op de lijst om geprivatiseerd te worden, elektriciteitsbedrijven... en ik was al vrij jong tijdens mijn studie lid geworden van de Partij van de Arbeid, dus lid van een politieke partij, en die partij heeft mij toen gevraagd vanwege die kennis, om mij te kandideren. Dus het is een combinatie tussen aan de ene kant politiek actief zijn, het politieke lidmaatschap en nét op het juiste moment de kennis hebben die zij nodig hadden.

ML Dus het is een beetje van op het op het goeie moment.... dat wist ik helemaal niet! Dat is echt.... En dan word je aangedragen of dan word je gevraagd

JOY Word je gevraagd om te solliciteren, want je moet wel langs een zware commissie. Je moet een aantal gesprekken voeren en die commissie maakt dan een kandidatenlijst waarop jij geplaatst wordt, bijvoorbeeld één tot en met 20, en dan afhankelijk van de uitslag van de statenverkiezingen wordt bepaald of je in de fractie zit of er buiten valt. Dus op het moment dat de verkiezingen zo uitvallen dat er vijftien zetels zijn voor de Partij van de Arbeid en je staat op plek 20, ja, dan zit je dus niet in de fractie.

NYD dan val je erbuiten

JOY Maar sta je op plek tien, dan val je d'r ruim binnen. Dus het is eigenlijk een combinatie geweest van lid zijn van de partij en op dat moment hadden zij die kennis en die kunde nodig.

NYD En dan volg dus jouw eerste dag daar. Hoe zag dat eruit? Die eerste dag in de Eerste Kamer?

JOY Ja, ik liep daar over het Binnenhof de eerste dag en ik was nog nooit zo onzeker. Ik dacht: Goh, wat ga ik nu tegemoet? Ik ken helemaal niemand en plotseling zag ik daar voor mij lopen Ed van Thijn!

ML De burgemeester!

JOY Ja, de burgemeester van Amsterdam, die ik goed kende. Hij was ook toegetreden tot de fractie van de Partij van de Arbeid en toen dacht ik: ik ga precies doen wat hij doet. Hij ging door de draaideur, en op gepaste afstand, want hij mocht natuurlijk niks merken ging ik ook door de draaideur. Hij groette de beveiligers aan de linkerkant en die groette ik ook. Hij ging door de volgende deur en zo ging ik stapje voor stapje precies doen wat hij deed. Ging naar de postkamer, ik zag dat hij post selecteerde. Nou, mijn postvakje was daar ook. Toen hij wegliep, ging ik ook m'n post selecteren en ik kon hem nog net in de gaten houden, maar toen draaide hij

zich om en zei hij: 'ik ga nu naar het toilet. Vind je het héél erg als ik alleen naar het toilet ga, Joyce?'

ML & **NYD** *lachen*

ML Het is zo'n grappig verhaal

JOY En toen dacht ik, Ed van Thijn leert mij een hele belangrijke les. Wat hij mij hier leert, is dat ik vanaf nu zelfstandig als senator m'n weg moet vinden en dat ik niet meer aan zijn rokken mag hangen of aan zijn broekspijpen. Zéker niet letterlijk en mee naar het toilet.

ML ik denk dat ik het ook zo aan zou pakken, hoor. Als je dan niet zo goed weet wat je moet doen, dan ga je gewoon iemand volgen, ja, die een rolmodel is eigenlijk. Want dat was hij wel toch?

JOY Ja, zeker. En je moet je voorstellen dat in de Eerste Kamer liep ik dus de eerste dag en ik keek naar de schilderijen die daar hingen van mensen die dus voor mij in de Eerste Kamer hebben gezeten sinds 1815 en die hadden precies dezelfde achternamen als de mensen die nu naar de Eerste Kamer gaan, dus veel mensen die Eerste-Kamerlid zijn, hadden al iemand in de familie die dat al gedaan had en ja daar is bij mij geen sprake van.

ML Nee, dan dan zoek je wat je kent. Dat snap ik wel ja

JOY Ja, dan ben je erg op zoek naar: Hoe moet ik het doen? Wat zijn hier de normen? Wat zijn de waarden? Wat zijn de do's? Wat zijn de don'ts? Ja, en andere mensen die... die wisten precies wat ze moesten doen, omdat ze het al van een familielid gehoord hadden

ML die waren helemaal klaargestoomd al

JOY Juist

NYD van huis uit meegekregen.. En wat voor werk doe je als Eerste-kamerlid?

JOY Nou, wat je doet, is dat je kijkt naar de wetgeving die komt. Er worden per jaar heel veel wetten gemaakt en die wetten ga je toetsen of ze in de praktijk toegepast kunnen worden. Want ja, je bedenkt een wet, maar of dat werkt in de praktijk, dat weet je niet, dus daar moet je echt goed over nadenken, en dat is het werk wat je doet. D'r komen jaarlijks heel veel wetten langs en soms laat de eerste kamer de tanden zien door een wet te verwerpen.

NYD En dan was er één situatie over energiesplitsing, en daar heb je goed voor je laten horen.

JOY Ja, want ik was, ja wat dat betreft misschien mijn tijd te ver vooruit. De splitsing van de energiebedrijven betekenden een stuk privatisering van ook de productie van energie en ja, samen toch met een aantal andere senatoren hebben wij gezegd: energiepolicies is buitenlandpolitiek. Wij mogen nooit afhankelijk worden van van de Russen. Wij moeten zorgen dat dat wij onze eigen bedrijven in handen houden, want misschien willen wij wel veel meer inzetten op groene stroom. Misschien willen wij wel veel meer inzetten op duurzaam en willen wij helemaal niet afhankelijk zijn van bijvoorbeeld kernenergie uit Frankrijk of, hè, van andere energie. Dus wij hebben d'r erg voor gepleit toen om zelf de eigen energiebedrijven te behouden en uiteindelijk is ons dat met de motie tijdelijk gelukt om tegen te houden. Maar uiteindelijk heeft de minister de motie, die door de hele kamer was aangenomen, naast haar neergelegd en zijn die bedrijven toch gesplitst.

NYD Ondanks dat het niet zozeer de PVDA was die dit, die dit vond, toch

JOY Nee, zeker niet en de hele kamer vond het, dat het eigenlijk dus alle 75 senatoren zeiden: we kunnen beter de bedrijven niet splitsen want de andere landen in Europa doen het ook niet. En waarom moeten wij dat dan als eerste doen? Maar toch vond de minister aanleiding of reden om het wel te doen. Ja, en als ik er nu op

terugkijk energiepolitiek is buitenlandpolitiek. Dat is nu in deze tijd eigenlijk wel een hele belangrijke les die we eerder hadden kunnen trekken.

ML Ontzettend actueel

NYD maar toch, op het moment dat je dan een beetje op het matje geroepen wordt, van nou, mevrouw Sylvester dit is niet helemaal hoe het binnen de PvdA voor ons zien. Dat lijkt mij dus een heel spannend moment. Maar dat is dan ook vertrouwen op je kennis. Jij had gepromoveerd op het onderwerp, je weet gewoon alles en dan gewoon standvastig: dit is wat het is.

JOY Nou ja, en als senator stem je ook zonder last en ruggespraak dat wil zeggen, we hebben een leuk voorgesprek gehad voordat we dit interview startten en jullie hebben toen aangegeven: voor ons is het belangrijk dat wij onafhankelijk zijn.

NYD ja

JOY Onafhankelijk onze programma's kunnen maken, onafhankelijk kunnen kiezen met wie we spreken en dat we niet afhankelijk zijn van een subsidiegever of een geldschieter die voor ons de agenda bepaalt. Nou, zo heb ik tegen de partijleider destijds gezegd, senatoren die stemmen zonder last of ruggespraak die zijn zelfstandig en onafhankelijk, waarop de partijleider zei: maar jij bent lid van een partij en je hoort partijdiscipline te betrachten, jij dient te stemmen wat de partij vindt. Ja, en daar was ik het niet mee eens.

ML Nee. En wat waren d'r gevolgen daarna?

JOY Nou, die waren d'r wel degelijk, want de gevolgen waren dat ik bij de nieuwe ronde voor de keuze voor Eerste-Kamerleden binnen de partij ineens heel laag op de lijst terecht kwam, waardoor ik niet meer in de fractie terecht kwam.

NYD Ja, maar dit, ja, sorry maar dit... Ik schrok hier echt van, want dit was in 2006, 2007, dus dat is helemaal niet zo heel lang geleden...

JOY Gebeurt nog steeds

NYD Want toen zei iemand tegen jou van ja, maar Joyce, je moet blij zijn dat je niet op 20 staat, want per cohort, per tien is er één migrantenvrouw

JOY Ja, dat klopt, ja, dat is een opmerking die gemaakt is. Dus blijkbaar rangschikt de partij mensen naar regio, maar ook naar afkomst. Ik weet niet precies wat ze doen. Maar ja, ik had keihard gewerkt en ik had me overal in het land laten zien en vervolgens kreeg ik voorkeurstemmen en toen oog ja, en toen schoot ik weer omhoog en toen zat ik in de fractie. Nou en toen barstte echt de hel los. Ja, want dan wordt gevraagd of je je zetel wil opgeven, of je vrijwillig terug wil treden. Nou, d'r wordt allerlei druk op je uitgeoefend, met name ook door mensen die dus uit de fractie... want iemand gaat de fractie uit, hé. Ik kom erin, maar daar gaat iemand anders eruit. En toen dacht ik: dit wordt me allemaal zoveel, ik ga naar bed. Ik ga d'r maar eens even een nachtje over slapen en kijken wat ik ga doen als ik de volgende ochtend op sta. En de ochtend daarop kreeg ik een telefoontje van een medewerker van de Eerste Kamer en die zei: Joyce, ik heb de papieren nagekeken, je bent in de senaat gekozen, maar je hebt nog niet getekend. Zou je heel snel naar Den Haag kunnen komen en je handtekening willen zetten? En toen ben ik, nou ja, ik wil niet zeggen in pyama, maar heel snel in de auto gestapt en ik heb getekend, en toen dacht ik: dit is het ja en ik laat de rest over me heen komen

ML Als je dit van tevoren had geweten dat dit zeg, maar dat deze ja, shit, zoals wij dat dan noemen, op je af zou komen, was je dan wel nog de politiek in gegaan?

JOY Laatst vroeg iemand mij: als je alles had geweten, zou je weer moeder zijn? Als je alles had geweten, zou je weer de politiek in gaan? Als je alles had geweten... Ik denk het niet, maar het leven heeft mij zoveel vertrouwen gegeven, dat ik weet dat je op de goede momenten kracht krijgt. Er zijn zóveel mensen om je heen zonder dat je

het weet, of merkt, die dan naast je komen staan. Zo'n telefoontje van een medewerker... kan je dat voorstellen? Die je zo over de drempel heen sleurt en een pen in je handen drukt en zegt: je moet hier tekenen. D'r is altijd hulp. Mannen, vrouwen, familie, kennissen, op de momenten dat je het zwaar hebt in je leven, is mijn ervaring, komt er altijd een reikende hand. Dus ja, als je van tevoren over alles gaat nadenken, dan zou je misschien kunnen denken: ik doe het niet, want ik kan het allemaal niet aan. Terwijl als je er onbevungen ingaat en je komt het tegen en je hebt vertrouwen, dan gaat het goedkomen.

NYD Ja, mooi! Da's ook een mooie boodschap voor mensen die luisteren en denken van ja, ik weet het niet alle shit die op je af kan komen. Knoop deze worden in je oren! Je schrijft ook in je boek, nou ja, je zei het net ook al: je ging heel veel het land in, je sprak met heel veel mensen en op een gegeven moment dacht je: het is tijd voor een nieuwe missie, namelijk de mensen om me heen, familie, vrienden, kennissen aanspreken en kijken of ik ze meer politiek betrokken kan krijgen. Hoe pakte je dat aan?

JOY Er werd tegen mij gezegd: oh wat goed dat jij die doet, oh, wat goed dat jij al die stukken doorneemt. Ah, wat fijn dat jij al die avonden gaat vergaderen! En op een gegeven ogenblik dacht ik: ja, maar wat doen jullie zelf? Ik hoef helemaal niet, ik hoef helemaal niet aanbeden te worden. Ik vind het belangrijk dat jullie zelf mee gaan doen. Ga jij naar de stembus, 'ikkuh niet'. Waarom ga jij niet op een lijst? 'Ik heb daar geen tijd voor.' Waarom ga jij niet? 'Ik hou niet van stukken lezen.' En toen dacht ik: ja, maar wacht eens even, zo gaan we dat niet doen. Dus ik ben toen begonnen om zusjes aan te spreken, nichten, neven. 'Ja, ik weet niet wat ik moet stemmen.' Ik zeg: ja, dat snap ik, maar daar heb je dan een stemwijzer voor. Vul hem dan in. Dus ja, ik heb ze stapje voor stapje dichterbij me gehaald en de

meesten zijn nu ja... stemmen in ieder geval. Ik ben ook heel blij dat een aantal mensen in mijn omgeving ervoor heeft gekozen om tijdens verkiezingen op het stembureau te gaan zitten, want de stembureaus moeten ook bemenst worden. Ja, ik had thuis een heel gesprek met mijn zoon, die net negentien geworden is, die heeft al twee keer op een stembureau gezeten, zegt van: ja, mama, wat knap dat je dat allemaal doet. Zeg ja, maar jij kan ook wel wat doen. Je kunt je nu ook opgeven voor een stembureau en zal ik je wat zeggen, hij vond het hartstikke leuk.

ML Ja, ik kan me dat helemaal voorstellen. Ik heb... heb jij wel eens bij een stembureau gezeten?

NYD nee

ML nee hè? Dat heb ik ook nog nooit.. in Amsterdam zitten ze volgens mij vaak al vol

NYD Maar stemmen tellen, daar kunnen ze altijd wel mensen voor gebruiken hoor

ML dat lijkt me heel erg leuk om te doen ook

JOY Het is je realiseren hè, dat als er verkiezingen komen, dat er, dat er ook iets moet gebeuren om die verkiezingen tot stand te brengen en heel veel mensen denken oh d'r komen verkiezingen. Allemaal logisch. Ja, nee, d'r moeten mensen achter de tafel zitten. Ja, er moeten 's avonds stemmen geteld worden, dus er is heel veel werk, dus als je het interessant vindt, kan je jezelf daar tijdig voor opgeven. Maar je moet natuurlijk wel vooruitdenken en een advertentie in de gaten houden, of naar de gemeente bellen.

ML ja, dat is niet mijn sterkste kant *gniffelt*

JOY Ja, je moet effe de gemeente bellen en zeggen van goh, de verkiezingen komen eraan over twee maanden. Ik zou graag op het stembureau willen zitten. Kunt u mij vast noteren? Of ja.. je moet een beetje beetje vooruitdenken.

ML een beetje actie ondernemen

JOY Zeker

ML laten we even doorgaan naar het burgemeesterschap, want je bent twee keer waarnemend burgemeester geweest, hoe wordt een mens burgemeester? Net zoals: hoe komt een mens in de Eerste Kamer?

JOY Ja, in mijn geval ben ik gevraagd door de commissaris van de Koning die euhm, kijk, als je in de Eerste Kamer zit, dan beginnen mensen je al te zien, hé. Dan, dan gaan mensen kijken: hoe stem je, wat doe je, welke wetsvoorstellen behandel je? Maar blijkbaar was ik heel energiek en de commissaris van de Koning van Noord-Holland had een burgemeester nodig die een fusie ging vlottrekken, d'r waren wat problemen, er was een hoop gedoe en die heeft toen aan mij gevraagd: zou je willen solliciteren voor de waarneming in Anna Paulowna en je hebt maar één taak, één opdracht, en die opdracht is dat jij ervoor moet zorgen dat die fusie vlot wordt getrokken, want ze komen er niet uit en het moet beter worden overlegd, ze moeten tot elkaar komen en ik heb iemand nodig die heel veel energie heeft. Wil je solliciteren? Dus toen heb ik gesolliciteerd en toen heeft men unaniem voor mij gekozen en voor de luisteraars die niet weten waar Anna Paulowna ligt, ligt net onder Den Helder en behoort dus, zeg maar in Nederland tot de noordkop, zo wordt erover gesproken, de kop van Noord-Holland en tegenwoordig is Anna Paulowna een onderdeel, gefuseerd onderdeel van Hollands Kroon. Zo heet de gemeente nu.

ML Dus het is gelukt. Het is geluk.

JOY Zeker!

NYD Anders was je nog waarnemend burgemeester daar geweest. Ook daar weer op je eerste dag een verhaal, want opeens stonden er allerlei media op de stoep.

JOY Media op de stoep en ik begreep totaal niet waar het over ging en de secretaresse was helemaal van streek, want de NOS komt nooit in Anna Paulowna en ineens stonden er hele grote auto's voor de deur met van alles en nou ja, uiteindelijk heb ik besloten om er niet aan mee te werken, omdat mij bleek dat ze mij wilde spreken, omdat ik vrouw was en zwart, en ik zou in 2008 de eerste vrouw zijn van Surinaamse afkomst die in Nederland het ambt van burgemeester ging uitoefenen. Ik vond dat zo raar. Ik vond het echt heel raar. Als ik 's ochtends ja, onder de douche sta of bezig ben met dingen te doen, ben ik daar helemaal niet mee bezig.

ML En had je je gerealiseerd dat dat iets zou kunnen zijn wat mensen dan dus bijzonder vinden?

NYD Dat je dan een pionier op dat vlak bent

JOY Totaal niet gerealiseerd en ik heb dus ook gezegd: als ik hier een jaar werk en ik weet wat ik kan en wat ik niet kan, dan komen jullie maar terug. En eigenlijk veel later viel bij mij het kwartje dat het wél belangrijk was en dat het eigenlijk een soort doorbraak was. Maar op dat moment vond ik het raar.

NYD En kan je dan iets meer over die doorbraak vertellen, want hoe kijk je daar nu naar dan?

JOY Nou, ik denk dat het heel belangrijk is om te laten zien dat het wel kan en ik had eigenlijk misschien het moment meer moeten benutten om te laten zien: Kijk, een vrouw als ik, met mijn afkomst, mijn kleur, kan ook burgemeester worden. Alleen zat ik er toen zo helemaal niet in. Misschien was ik ook nog onzeker, wilde ik eerst weten zelf of ik het goed zou doen, want ik dacht ook als ik dit nu ga doen en ik kom helemaal in de media, misschien kan ik het helemaal wel niet. Of vind ik het

helemaal niet leuk, dus ja, ik was ook een beetje nog niet zo stevig geworteld natuurlijk.

NYD : Je hebt ook later in Naarden, toen je daar waarnemend burgemeester was, daar heb je ook echt een aanvaring of nouja.. aanvaring? Daar kwam iemand die zei: *op verbaasde toon* 'bent ú de burgemeester? Dat geloof ik niet'. Dat is ook de titel van het boek geworden.

JOY Ja, dat dat dat soort vragen kreeg ik best wel heel veel. Dat mensen een andere beeld hebben van een burgemeester. Een burgemeester is man, een burgemeester is wit, een burgemeester is zo tegen de 60. Een burgemeester nou... en ze hebben heel veel beelden daarbij en ik vond eigenlijk wel heel leuk om dat beeld aan diggelen te slaan en om mensen te zien die met open mond naar mij keken. Wat ik allemaal deed, vond het eigenlijk wel heel erg leuk. Toen kreeg ik er veel plezier in eigenlijk

NYD En wat voor taken horen er bij een burgemeester?

JOY Nou, om te beginnen is de burgemeester verantwoordelijk voor de openbare orde en veiligheid. Als er in de studio waar jullie nu zitten, kloppen we meteen af *klopt op hout*, een grote brand uitbreekt, dan is de burgemeester opperbevelhebber. Dan komt de brandweer, dan moet gezorgd worden dat de brand wordt geblust nou, de politie... de burgemeester is daarnaast ook nog heel nauw aan het samenwerken met de politie, maar ook met de ambulancedienst hè, dus dat behoort allemaal tot de openbare orde en veiligheid. En daarnaast hebben de meeste burgemeesters de portefeuille 'algemeen, bestuurlijke en juridische zaken'. Dus ja, zaken die te maken hebben met juridische achtergronden die jou, de gemeente, betreffen daar gaat een burgemeester dan over.

NYD Ja, dat is echt het lokale...

ML het lokale bestuur. En ja, jij laat maar weer zien hoe belangrijk het dan ook is om niet alleen de witte cis-man op belangrijke posities te hebben. Heb jij verder ideeën hoe we de politiek diverser kunnen maken?

JOY Volgens mij is dat een proces wat langzaam maar zeker steeds dichterbij ons komt. Naarmate de bevolking ook diverser wordt... ja, en deze beroepsgroep, die er nu zit, gepensioneerd raakt, komen er toch vacatures. En ja, dat gaat heel natuurlijk. En dan is het wel een kwestie om te solliciteren, dus daarom vind ik jullie podcast ook geweldig dat jullie vrouwen, mensen met een andere culturele achtergrond, er ook op wijzen van: d'r komen mogelijkheden en het kan wél. En ja, met die Pelletier-prijs zijn we natuurlijk ook bezig om mensen ja in beeld te brengen, en naar voren te schuiven die het goed doen, die rolmodel kunnen zijn. Het is natuurlijk fijn als je ziet dat iemand net zoals jij het werk doet, dan zou jij het ook zo maar eens even kunnen.

NYD Aan de tafel, vroeger bij je ouders, droomde je hardop dat iedereen zou moeten kunnen studeren, ongeacht waar iemands wieg heeft gestaan nou, dat is nu een behoorlijk aantal jaar geleden. Je hebt het ook volgens mij altijd in gedachten gehouden tijdens al je al je werk. Hoe staan we daar nu voor wat betreft de kansengelijkheid?

JOY Ja, dat... daar zit ik een beetje ambivalent in, want aan de ene kant zie ik dat studeren voor meer mensen mogelijk is, dat de bevolking hoger opgeleid wordt. Dus dat kan erop duiden dat als je dat wil, dat dat ook kan. Maar aan de andere kant zie ik ook wel dat er in de samenleving steeds grotere verschillen komen. Dat dus eigenlijk het slaan van die brug steeds moeilijker wordt. Ja, toen ik jonger was en ik wilde graag op kamers, dat kon dat gewoon in Amsterdam, dan kon je gewoon...

kon je gewoon een kamer of je schreef je in bij de woningcorporatie nou, dan was je na twee jaar echt wel aan de beurt om een tweekamerflat je te krijgen. En nu kan dat allemaal niet meer. Nu zie je dat dat voor mensen met een dikke beurs is weggelegd, maar niet meer voor mensen zoals wij toen waren. Dus als ik in deze tijd had geleefd, jonger was geweest, bedoel ik, dan weet ik niet of ik die stap die ik toen wel kon maken door iets te bedenken en door hard te werken, want ik heb echt alle bars van binnenkant gezien. Ik werkte bij het Parool Sport. Ik heb zoveel bijbanen gehad, maar het lukte wel om het collegegeld te betalen.

NYD Ja, terwijl je ook vrienden had, waarbij je zag van oh, hé, die hoeven helemaal niet te werken of die hebben een achtergrond met eigenlijk de wereld ligt voor je open. Ga maar lekker doen, ga maar exploreren, studeren.

JOY Ja precies, ja, en door hard werken kon ik, kon ik erbij komen en ik heb nú het idee dat je heel hard kan werken, maar dat je d'r nog niet bij kunt komen omdat gewoon het verschil, de kloof groter is geworden.

ML Terwijl de mentaliteit soms nog wel kan zijn: als je maar hard genoeg werkt, dan kom je er wel, terwijl, dat is gewoon nu ook helemaal niet zo

NYD vals

JOY Ja,, ik vind het, als ik het zo bekijk, dus bijvoorbeeld ook met het voorbeeld wat ik geef, je gaat studeren, je wilt op kamers en en ja, ik vind dat dat allemaal veel moeilijker is geworden en dat je daarbij dus eigenlijk... dat de situatie dus ten opzichte van wat het was is verslechterd, en dat dus de kansengelijkheid is op een bepaalde manier.... ja, het is moeilijker geworden om die bruggen te slaan. Je moet nu tegenwoordig heel veel geld meebrengen of connecties. Of kijk ook bijvoorbeeld naar het punt van het vinden van een goede stageplek ik ken velen die solliciteren zich suf voor een stage. Die komen nergens aan bod en meer dan ooit moet je nu

een netwerk hebben. Dat je iemand kunt bellen die je kent en die je naar binnen loodst, en dan denk ik: ja, toen ik studeerde, hadden wij dat helemaal niet. Omdat mijn ouders uit Suriname kwamen hadden we natuurlijk wel wat connecties maar niet met mensen die in de top van het bedrijf werkten.

ML Wat zijn je wensen, of doelen voor de toekomst?

JOY Dat we dat laatste, wat we nu met elkaar bespreken, gaan aanpakken. Ik was dus ook ontzettend blij dat nou ja, het hele gebeuren rondom de studiebeurs en het opbouwen van schulden door studenten en zo, dat vond ik echt verschrikkelijk, dat ik studenten sprak die die 40- 50.000 euro schuld hebben. Dat vind ik echt verschrikkelijk als je zo moet starten. Dat betekent dat je nooit een hypotheek... of dat je... het is meteen een molensteen om je nek. Dus ik was ook erg blij dat dat nu is afgeschaft, aangepast en dat er een regeling komt voor jongeren die dat wel is overkomen. Dus mijn wens zou zijn dat we op alle plekken waar het nodig is drempels gaan slechten. En ik vind bijvoorbeeld dat afschaffen van die lening zeg maar, zoals dat was, dat vind ik een drempel slechten. En ik vind dat dat op veel meer plekken zou moeten gebeuren, op de woningmarkt, op allerlei plekken. Er moet gewoon toegang mogelijk zijn, en niet alleen voor mensen die, nou ja vanwege erfenis of familieachternaam of wat dan ook... maar dat het voor álle mensen geldt. Ook voor jou, voor mij, dat idee. Dat zou eigenlijk mijn grootste wens zijn dat we naar een samenleving gaan waarin talent belangrijker is dan waar je wieg heeft gestaan

NYD nou, daar kunnen wij ons alleen maar bij aanslaan

ML ja, heel erg

NYD Heb je als afsluiter misschien nog een boodschap voor luisteraars die twijfelen

over het al dan niet zetten van een politieke stap, dus misschien zich aansluiten bij een partij, of nou ja, kan ook een hele kleine stap zijn, stemmen, noem het maar op.

JOY Ja, in mijn situatie denk ik dat twijfel een situatie is waarin je niet vooruit en niet achteruit komt. Dus wat ik mensen die twijfelen zou willen meegeven is: kom uit die stand, want je komt niet vooruit en je komt niet achteruit. En ga wat doen. Wat je ook doet: onderneem actie, hak een knoop door, het is niks voor mij, ik stop ermee en dan is dat je besluit of zet een stap naar voren. En zeg nou, ik ga toch eens een keer op het stembureau zitten. Ik ga eens een paar avonden kijken hoe de gemeenteraad vergadert. Nou, ik ga eens met iemand meelopen die raadslid is, maar doe iets, doe iets! Ga niet in die twijfelstand blijven staan, zet een stap naar voren of een stap naar achteren

NYD Yesss

ML super praktisch, ja, mooi. Nou ja, dank je wel, Joyce superfijn dat je bij ons aan wilde schrijven. We blijven je volgen. We kijken uit naar een tweede boek. Hopelijk heet die dan: u bent ongetwijfeld de burgemeester

JOY *lacht*

NYD of de voorzitter, de ombudsman, de premier, noem het maar op

ML Dat zou erg fantastisch zijn. Heel erg bedankt

JOY Nou, ik vond het heel leuk om aan het interview mee te werken. En ik blijf jullie ook volgen, want volgens mij zijn jullie goed bezig en we gaan elkaar nog treffen bij de uitreiking van de Pelletier

NYD zeker! Daar gaan we elkaar live ontmoeten, ik kijk ernaar uit

NYD Dit was het weer lieve mensen. Mag ik jullie er nog 1 laatste keer op attenderen dat je nog een kandidaat voor de ribbius peletier penning kunt aandragen? Tot en

met 15 mei?

ML JA, DOE HET! Rolmodellen en pioniers kunnen we niet vaak genoeg in de sunshine zetten

NYD Daarvoor moet je naar www.penning.noord-holland.nl

ML of word volgend jaar zelf die kandidaat - of dit jaar, als je al lekker bezig bent, en denkt: hé hallo, ik voldoe he-le-maal aan alle eisen

NYD ja joh, geef jezelf gewoon op. Kan dat?

ML ik weet niet of het mag, maar why not he?

NYD DOE HET zoals Joyce het zou zeggen. Euh, wil je wat inspiratie opdoen voor je eigen politieke carrière, of nóg meer inspiratie opdoen eigenlijk? Dan kan je het boek van Joyce lezen: Bent ú de burgemeester? heet het en het ligt in de betere boekhandel

ML Ik heb zin om me politiek in te zetten voor allerlei doelen

NYD Ik ook. Let's do it!

ML ja

NYD of niet hè. Zelf weten.

ML Dag schatten